Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

ИЮЛЬ 24
Понедельник
1939 он
№ 169 (2809)
Сэн 10 мунгэ

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

...han-Seregei floodoi yderenь bygedearadai praazdnig myn

...SSR-ei Uhan Seregei Floo- yderiiji ƶilbyri ijyyliin 24- yngergexiin tuxai SSSR-ei narkoomoi ba BKP(b)-ein ...gei togtool bolbol xydelme-..., kolxoozniguud ba intelli-...nciin, ilangajaa soveed za-...uudai zyghөө—byxii soveed ...al zyghөө tuilai jixe xaluu-...r, xyxiyy bajartaigaar ugtag-... Manai Ulaan Aarmiin ba ...gajaa Uhan-Seregei Floodoi ...li liiçne sostaavanь, paarti ba ...iitelьstviin ene togtoolliji өө-...iingөө bojevoi ba politiiçeske ...dxelgiiji ulam byri şangad-...aar, seregei bulad disciplii-... byri şangaar bexiƶyylgeer ...ba.

...Manai aguujixe exe oronoi ...li zebsegte xysenyydei zo-... xadaa erxe syløøte ara-...a enxe haixan aƶabaida-...ь ba intereesyydiijinь xa-...aalalga, oronoigoo oboroo-...dabariiji ulam jixeer bexi-...lelge, soveed oronoigoo xi-...ydiiji ulam oiroxyrteşegyi ...olgo, kommunis stroin xy-...liaitiiji xangalga myn.

...geel ilme deerehee, manai ... bolbol өөriingөө Ulaan ...miiji ba өөriingөө Uhan-Se-...i Floodiiji ynexөөr inagla-...edeneigee xyse şadalainь ...adaa bexiƶexe tuxai sag ...ie anxarana. Soveed zaluu-...i xadaa floodto slyyƶbe ...e geƶe duraxyselөө medyyl-... Enenь, өөriingөө Uhan-Se-...i Floodto soveed aradai ...rlaşagyigөөr inaglalgiin to-...oi barimta myn bolno.

...SR-ei Verxoovno Soveedei ...edegeer Seessi deere, ny-... Moolotovoi xelehenii nь:

...Manai soveed stroi bolbol ...e şadaltai, teed, yşөө jixe ...e şadaltai baixiiji xysene, ...adta oiroo xyrteşegyi bai-... xysene. Eneenhee, manai-... xysejixete Ulaan Aarmi xe-...i ba manaida xysejixete ...n-Seregei Flood xeregtei ...en viivodiiji bidener xeneb-... Xysentyges derƶaavada, te-...i intereesyydtenь taatai, ...al ag ujixe xeregte dostoi-...dalain ba okeaanska flood ...xa johotoi".

...lyxer Moolotovoi ede yge-...d xadaa aradai xaluun du-...yselenь myn geƶe byxii oro-...r xylieegden abtahan baina.

...aarti, praviitelьstvo ba өөrөө ...er Staalin bolbol Ulaan ...odto ugaa jixe anxaralaa ...na. Ilme deereheenь, manai ...iin ba okeaanska flood bol-... jamarşji daisadta ajuultai ...ujixe xysen bolon urgaa. ...enei sostaavtanь xysejixete ...voodno floodi, dalain avlaa-...ba erjiin oboroono bii. Xy-...merişen-Tariaaşanai Uhan-...egei Flood bolbol uhan dee-...r ba uhan dooguurşji jaba-... mynөө yjiin tyryy teexni-...r zebseglegdehen, ulam byri ...enyyd koraablьnuudaar zii-... zilde nemegdene. Soveed ...evoi koraablьnuud xadaa ...amşag şanarnuudiiji xaruu-... bainad.

...SR Sojuuzai SNK-gei ba ...rtiin Centraalьna Komiteedei ...ahan deeredursagdagşa tog-... ba myn baha, Uhan Sere-... Floodto bodoto slyyƶbiin ...rnuudiiji uta bolgoxo tu... SSSR-ei Verxoovno Sovee-... Preziidiymei Ykaaz bolbol ...nfloodxuud, komandiirnuud ...politxydelmeriilegşedei dun-...nog bajaraar ugtagdaƶa, ...oi ba politiiçeske beled-...n debƶeltiiji gargaa. Xeden ...aad ulaanfloodcuud xadaa ...rhoo saaşadaa slyyƶbede ... duraxysel tuxaigaa me-...ned. Xeden miangaad so-... zaluu patriooduud bolbol ...rerniiji floodto abxiijinь eri-... Soveed ede patriooduud ...im bişegyydiijinь xaruulja.

...Urda—Kazaxstaanska oobias-... Artisь gooroddoxi hurguu-... xydelmerileƶe baihan, 18 ...lat A. Je. Mirooşnikovoi ...xehenь:

...Uhan-Seregei Floodto hain-...aaraa oşoxiimni tuhalliit. Bi bolbol manai soveed Ulaan Floodiiji ton ba ton jixe inaglanab... Xerbee, bi xadaa Ulaan Floodto abtaahaa, ulaan flootec bolhondoo ton jixe bajarlaxa bainab. Bi bolbol manai oiroxyrteşegyi dalain soveed xilenyydei byxe ba xiorxo çasovoinь baixab. Manai SSSR-ei ilagdaşagyi xysen tyges ulaan flood mandag!".

Baha, Kiirovske tymer zamai Loyxii staancahaa, hurguuliinxid, doprizilvniigyyd—N. Selivaanov ba A. Kylakoovski gegşedei bişexenь:

„Bidener, patriooduud bolbol exe oronoo xaluunaar inaglana ba xysenyydee, ami bejee xairalangyi, exe oronoo xamagaalgada bodxoor jamarşji momeentde belemdi".

Soveed patriooduudai ede bişegyyd bolbol өөriingөө floodto manai aradai xaluun inaglalga ba floodoigoo xygƶeltedenь şuxala byxiiji xexeer terenei belen baihan tuxainь, exe orondoo, tereneigee oiroo, xyrteşegyi ba nangin xilenyydiiji xamagaalalgiin aguujixe xeregte soveed xynyydei esestee xyrter preedannostь tuxainь todorxoigoor gerşelened.

Manai Uhan-Seregei Flood bolbol jixe politiiçeske, texniiçeske ba niite erdemde huralsalai hurguuli, erelxeg zorimgoin ba geroiizmiin hurguuli myn. Floodoi çaastьnuudtanь, esege orondoo esestee xyrter preedanne, terenee aldarşuulxiin tula gabijaanuudta xezeedeşji belen xynyyd xymyyƶyylegdene.

SSR Sojuuzai Uhan-Seregei Floodoi Yderiiji baiguulhanai rezyltaadta, manai floodoi aradtaigaa barisaanь saaşadaa ulam byri byxexexe ba yrgedexenь hezeggyi.

Uhan—Seregei Floodoi yder xadaa bygedearadai praazdnig myn. Tiime bolxolooroo, ene yder, manai byxii soveed arad bolbol өөhediingөө tuilaitanuudiiji xaruulxa ba exe orondoo, aguujixe Staalindaa xizaarlaşagyigөөr preedanne baihanaa demonstriirovalxa baina.

Urdanь caarska koloonı baihan aad, mynөө sesegien haibaraƶa baigaa, indystriaalьna-agraarna respyyblike— manai BMASSR-ei aƶalşad erxe syløөtei ba zol zargaltai aƶabaidaltai bolhon aƶalşad bolbol ene yder myn baha hain yderleƶe, aradai aƶaxiin alibyxii halbarinuuddaxi amƶaltanuud ba ilaltanuudaa xaruulƶa, exe oronoigoo nangin xilenyydiiji xamagaalxaar belen baihanaa demonstriirovalxa baina.

Soveed Buriaad - Mongol arad bolbol soveed xilnyydiiji xamagaalalgada erelxeg zorimgoin ba geroiizmiin ƶişeenyydiiji negete bişe xaruulna.

Mynөө, manai BMASSR-ei partiina ba partiina bişe byxii bolьşeviigyyd zorilgo xadaa aarmi ba floodto b.lxoo baigaa priiziviiji erxiimeer yngergexe, priizivnigyydei dunda maassova- politiiçeske xydelmeri yrgenөөr delgeryylxe, bygediijinь bişegtei bolgoxo, tiin, politiiçeske xatuuƶahan ba xymyyƶyylegdehen erxim xynyydiiji aarmi ba floodto ygexe.

Dobtolon oroxiiji hedehen daisadta xatuu xariuu ygexөөr, xydelmerişen- Tariaaşadai Ulaan Aarmi ba Uhan- Seregei Elood bolbol xezeedeşji belen!

Manai dalain ba okeaanska xilenyydei oiroxyrteşegyi bolxiijinь ynexөөr saxigşa—Uhan- Seregei Elood mandag!

Xydelmerişen - Tariaaşanai aldarta Ulaan- Aarmi mandag!

Delxein proletariaadai inag voozdь aguujixe Staalin man dag!

Aƶaliiji zybөөr organizovaalalga—amƶaltanuudai zaloog myn

Şanarai tylөө temesel—ton şuxala xereg

Noovo-Selenginske. (Manai sobkoorrhoo, telefoonoor abtaba). Selengiin aimagai kolxoozuudta ene ƶilde geraasimovska xydeløөnei yrgenөөr delgeryylegdehen ba sabşalangai urgasiiji deeşelyylxiin tula şuxala xemzeejabuulganuudai yngergegdehen deerehee, ybeheneinь urgasa xaa—xaanagyi erte sesegleƶe, urda ƶilnyydeixihee xeden xonog urid, ybehe xuriaalgiiji exilxe argabaidalnuudiiji olgohon baigaa. Gebeşji, aimagai organizaacanuud xadaa ybehe xuriaalgiiji sag soonь exilƶe, tyrgөөr ba geeltegyigөөr yngergexiin tylөө xemzeenyydiiji abaagyi baina. Ene uşarhaanь, aimagai kolxoozuud bolbol 49694 gekraar ybehe sabşaxa plaantai aad, ijyyliin 20-do 6965 gektaar sabşaƶa, oroidoo 2759 gektaariijinь hyrilehen baina.

Zyl-Hytein selьsoveedei kolxoozuud (tyryylegşenь Badmaajev) bolbol ybehe xuriaalgaaraa ilangajaa geegdeltei. Gebel, mynөө zun 2042 gektaar sabşaxa plaantai aad, 143 gektaar sabşahan ba 27 gektaariijinь hyrilehen baina. Selendyymiin selьsoveed — 5400 gektaar plaantai baihanaa 304 gektaar sabşaƶa, tereineigee 85 gektaariiji xuriaagaa. Sabşalga ba xyriaalgiin xoorondo ton jixe tahaldainuudai garhan faaktnuud myn Orongiin, Yber-Zөөxein ba busad selьsoveedyydei kolxoozuudta yzegdene.

Kolxoozuudta ybehe xuriaalgiin exilxehee xoişo, yiledberiin plaanuud xazagairuulagdana. Jyrөөgei somonoi, Kaarl Maarksai neremƶete kolxoozoi (tyryylegşenь nyxer Zaapov) yiledberiin plaanai johoor, ybehe xuriaalgada 125 xynyyd xydelmeriilxe baihan aad, faktiiçeske 60-aad xynyyd xydelmeriilne, eneenei rezyltaadta xydelmeriin 3 yder soo oroidoo 20 gektaar sabşaa. Tamçiin selьsoveedei, „Socializm" kolxooz bolbol sabşalgada xuriaalgiingaa prostoi maşiinanuudiiji byri le hajaxanai gargaƶa baina; eldeb şaltagaanuudiiji bariaad, xeden olon kolxozniguudanь xydelmeriilnegyi. Zargalantiin selьsoveedei, Teelьmanei neremƶete kolxoozoi 15 kosiilkanuudhaa oroidoo 9 kosiilkonь sabşalgada jabana. Zarim ydernyydte tede 9 maşiinanuudanь bultadaa xydelmeriilnegyi.

Xuriaalgiin şanarai tylөө temesel hainaar organizovaalagdaagyi baina. Noovo-Selengiin selьsoveedei, „Kommunizm" kolxooz bolbol ybehe sabşaxadaa dalan, habxar gargadag ba tarmaxadaa ybehe geedeg baina.

Sabşalga ba xuriaalgiin xoorondo tahaldai gargalga, ybehe xuriaaxadaa ba sabşaxadaa şanarai tylөө temesedeggyi jabadal xadaa ybehenei—teƶeelei şanariiji 40 proceent xyrter muuduulxa ba ton jixe ybehiiji xuriaangyi yleelgede xyrgexe baina. Şanarai tylөө temesel—byxii xytelberiixii organizaacanuudai ba kolxoozuudai xytelberilegşedei, kolxoozniguudai egeel tyryyşlinь ujalga myn.

Gadna, MTS-uudai xytelberiilegşed xadaa ybehe xuriaalgahaa bejee zaisuulhan baina. Mynөө boltor traaktorna senokosiilkanuudanь sabşalgada xereglegdenegyi. Kolxoozuud, brigaadanuud ba kolxoozniguudai dunda socialis sorevnovaaniiji, politiiko-maassova xydelmeriiji delgeryylgiiji MTS-iin direektoriiji politiiçeske orologşod xadaa oroidooşji xytelberiilnegyi.

Myn, ybehe xuriaalgiin geegdelei negen şuxala şaltagaaniinь xadaa, zarim kolxoozuudai (Orongiin Somonoi „Kyьtyyre" ba busad) xytelberiilşed bolbol „ybehenei xysed urgasiiji xylieexe" gehen ton xoroto tendeence gargaad, ybehenei maassova xuriaalgiiji exilelgii bolooşogyigөөr udaaruulƶa baina. Ede bolbol ybehen xadaa sesegleehenhee xoişo udaan baixa byriee, şimete zyilnyydee jixeer geedeg ba xagdaradag baihiijinь xaraadaa abaagyi baina.

C. Dondukoov.

ZURAC DEERE: SSSR-ei Verxoovno Soveedei preziidiymei tyryylegşe M. I. Kaliinin Aƶalai Ulaan Tugai ooprdeniiji Moskoovsko ooblastiiin Grldiinske hurguuliin bagşa nyx. A. V. Bolьşakoovto bariuulƶa baina.
(TASS-iin fotoxroonika).

ERID TEMEŞEL JABUULXA

Zagarain aimagai, Noovo-Briaanskiin selьsoveedei, Teelьmanei neremƶete kolxoozoi zarim negen kolxooznicanuud-gerei ezed exenernyyd bolbol xydөө aƶaxiin ton xariuusalgatai xydelmerinyydei yjede, kolxoozdoo xydelmeriilnegyi, xarin edener xadaa liiçne aƶaxiidaa xydelmeriilƶe baina.

Mynөө ybehe xuriaalgiin yjede gerei ezed—exenernyyd Çmelioova Jeleena, Anna Ivaanovna Afanaasьjeva, Vişniakoova Jeleena, Zalgraajeva Mariija, Fedootova Aliini gegşed xuriaalgada xabaadaxagyihөө gadna, ene ƶilde negeş aƶalta yder ologyi baina. Kolxoozniica Lykeeьja Taraasovna Çmelioova bolbol өөriingөө 0,50 gektaar ogoroodiiji xaruuhalxahaa bişe jyyş xenegyi. Çmelioova bolbol 3 nahatai xybyygee jaaslida ygedegyi. Xroomova Praskoovьja, Syçkoova, Afanaasьjeva Ylьjaana gegşed өөhediingөө liiçne aƶaxiiji xaraad le, kolxoozdoo myn le xydelmeriilnegyi.

Tus kolxoozoi dergede partiina, komsomoolsko organizaacanuud bii. Teed, edener xadaa ybehe xuriaalgiiji oiriin ydernyydte dyyrgelgiiji xangaxiin tula ede kolxoozniguudai xysiiji mobilizovaalnagyi, xuurmag kolxoozniguudtai jamarşji temesel jabuulnagyi.

Ede organizaacanuud, kolxoozoi pravleeni, terenei tyryylegşe nyxer Zaigraajev bolbol ybehe xuriaalgiin jabasiiji konkreetneer xytelberiilnegyi. Eneeneinь rezylьtaadta, ybehe xuriaalganь udaaruulagdahan ba yderеinь noormonuud dyyrgegddeggyi, gerei ezed exenernyydenь aƶalda xereglegdeggyi baina. Agitacioonno maassova xydelmerinyyd brigaadanuudai dunda jabuulagdanagyi. Negeer xelexedei, ede organizaacanuud bolbol muugaar xydelmeriine, yiledberi deere avangaardna roolь xaruulnagyi. Iime baidaliiji saaşadanь yrgelƶeelyylxe jabaş bolxogyi.

Partiina ba komsomoolьsko organizaacanuud bolbol aƶaxiin şuxala kampaaniinuudiiji yngergelgede avangaardna roolь xaruulxa johotoi. Edener bolbol gerei ezed, byxii exenernyydiiji ybehe xuriaalgada mobiliizovaalxa, podroostkonuudiiji xuriaalgada xanduulxa ba xuurmag kolxoozniguudtai, kolxoozno yiledberiin dezorganizaatornuud ba ybehe xuriaalgiiji sabottirovalagşadtai erid temeselnyydi jabuulxa ujalgatai.

BKP(b)-ein CK-gei ba SSSR-ei SNK-gei istoriiçeska togtoolnuudiiji kolxoozniguudai dunda yrgenөөr oilguulxa, socialis sorevnovaaniiji delgeryylxe—ede organizaacanuudai urda iime zorilgo tabigdana.

D. LUBSAANOV

Zedede ybehe xuriaalgiiji udaaruulna

Petropaavlovka. (Manai sovkoorrhoo). Ijyyliin 13-nai medeegeer, Zediin aimagai 43 kolxoozuudhaa 18 kolxoozuudanь ybehenei xuriaalgiiji exilhen baina. Busad 25 kolxoozuudai xytelberilegşed xadaa „sag erte, ybehen urgaagyi" geed, xuriaalgiin xydelmerinyydei exilelgiiji bolooşogyigөөr udaaruulƶa baina.

Doodo-Burgaltain somonoi, Kaarl Maarksai neremƶete kolxooz ybehe xuriaalgaja 23 proc. „Ulaan Oktiaabrь"—21 proc. ba „Socializm"—15 proc. dyyrgehen baina. Gebeş, ene ƶilde aimagainь kolxoozuud xadaa 40 mianga gektaar ybehe sabşaxa plaantai aad, ijyyliin 13-nai medeegeer, oroidoo 209 gaa sabşaƶa, plaanaa 0,05 proc. dyyrgeed baina. Ene xadaa pozoorno too!

Myn tereşelen, 9092 toonn siloos daraxa plaantai baihanaa 918 toonn daraƶa, plaanaa aimag soogoo oroidoo 10 proc. dyyrgebe.

C. Altaiski.

I. Isaakov—SSSR-ei Xydelmerişen Tariaaşanai Uhan-Seregei Floodoi Aradai Komissaariiji orologşo, floodoi II raangiinf laagman.

SSSR—dalain xysete derƶaava

SSSR—dalain aguu jixe derƶaava. Terenei dalain xile 48.000 garan kilomeetrte yrgelƶeldeg baina. Ene xile xadaa manai aldarta Xydelmerişen Tariaaşanai Uhan-Seregei Floodoi xiorxo xursa xarasa ba naidamƶata saxiiuul doro baidag. Manai geroiiçeska morianuud bolbol jamarşji ularilda: şuurgan ba ştormodoşji, taifyyn ba manandaşji, Soveed oronoi xilenyydiiji uhan deere, uhan doro ba agaartaşji saxin xamagaaldag baina.

Orod arad xadaa dalaida duratai, tiigeed tereniiji xeregleƶeşji şadaxa. Sedoov, Daviidov, Pojarkoov ba busad xeden zuun oroduud, dalaiji tamaragşad xadaa delxein ynexөөr ton jixe vklaadiiji oruulhan, өөhediigөө erxim deede aldar soloor şimegleƶe, ton ynetei neege ba şinƶeelyylgiiji xehen bainad. Orod moriaag Makaarov xadaa koraabliin şingexegiin teoriiji baiguulaa, şine tiipiin koraabliiji—ledokooliiji baiguulaa, snariaaduudta broneboino kolpaçooguudiiji izobretaalaa. Orod moriaag Popoov xadaa ton ynete izobreteeniiji—radiooji delxeide ygehen baina. Busad xeden zuugaad orod moriaaguud xadaa xynei znaaniin sokroovşçnicede jixenyyd ba baganuud vklaaduudiiji oruulhan baina. Xraabrostь, xatuuzorig, jamarşji berxeşeelhee garƶa şadaxa şadabari, dalain otliiçno znaaninuud—egeel ede xadaa delxein bymbersegiiji byxildenь şaxuu şinƶeleƶe yzehen orod moriaaguudai şanariinь bolno.

Orodoi vojeenne Flood xadaa өөriingөө balgaa byxii yje soo, manai oronoi dalain xilenyydiiji dobtologşodto olodaxin preedmetne yroogudiiji ygehen baina. 225 ziliei saad tee, Peetreer hajaşag balguulagdahan orodoi Vojeenne Flood bolbol toogolgoo talaar olon ba tere yjedөө ton jixe xysetei geegdeg şveedske floodiiji Gangyyt şadarai baidaanda xysed diilehen baina. Çesmaada (1770 ondo), Navaarikada (1827 ondo), Sinoopodoo (1853 ondo), Sevastoopoliin geroiiçeska oboroonodo (1854-1855 onuudta) orodoi koraablьnuud ba orod moriaaguud өөhediigөө erxim deede aldar soliiji zuuxuulhan baina. 1904-1905 onuudai orod-japoonoi dainda, orod flood xadaa uxaa muutai, xylehenei admiraaluudaar xytelberilegdeƶe, diildegiiji yzөөd baixa yjedeeşji, orod moriaaguud xadaa ynexөөr geroiizmiin ƶişeenyydiiji xaruulaa hen. 1904 onoi fevraaliin 27-do olontoto protiivniguudai dailaldaxa zuuraa, „şteregyyşç" geƶe minonoosec deere, amidii ylehen xojor matroosuud xadaa şingexe kingstooniiji neeƶe, koraabьtajaa xamta uhanda şingeşo hen, zygөөr le, daisadai garta orooogyi.

Orodoi vojeenne moriaaguud xadaa delxein negedegeer imperialis dainai ƶilnyydte, tere yjede ton jixe xysetei gegdeg baihan nemeecke floodto şangaşag soxisiiji xehen baina. Germaani xadaa jixeşeg xoxidol yzehen baigaa. Kreisernyyd „Bremeen", „Priina Adalьbeert", „Fridrix Kaarl", „Gazeeli", „Yndiine", „Alьbatraas", 18 minonooscuud ba xeden arbaad nemeecke busad syydnenyyd xadaa orodoi vojeenne floodoi koraablьnuudai miinenyydhee gy, ali galhaanь xosorhon ba interniirovenne baigaa. 1916 onoi nojaabriin 10-nai nege le yderte germaanska 7 xeheg şinenyyd eskaadrenne minonooscuudanь orodoi miinenyydhee Fiinske zaliivta xosorhon baina.

Manai aldarta soveed moriaaguud xadaa orodoi vojeenne floodoi erxim tradiicanuudiiji saxin abaƶa jabana. „Poteemkin", „Oçakoov" gedegyydei dyyxeer xymyyƶyylegdehen, revoliycioonno moriaaguud xadaa Leenin-Staalinai paartiin xytelberi doro, Oktiaabrьska socialis revoliyciin ilaxiin tylөө geroiiçeskeer temesee hen. Revoliycioonno moriaaguud xadaa „Avroor" deerehee Ybelei ordoniiji buudaƶa, xyntyreltenei istoorido şine epooxiin exilheliiji byxii delxeide sonosxohon baina.

Graƶdaanska dainai ƶilnyydte, Leenin—Staalinai paartiaar xytelberilegdehen ulaan moriaaguud bolbol xraabrostь ba geroiizmiin gaixamşag ƶişeenyydiiji, exe orondoo, aradtaa, bolьşeviig paartida xizaarlaşagyi inaglalgiiji xaruulhan bainad. Gadaadiin interveencetei temeselde, manai vojeenne koraablьnuud ba xadaa liiçne sostaavaaraa ykomplektovaalagdahan ba hulaar zebseglegdehenşji

SSR Sojuuzai prokuratuurta

Kolxoozuudai obşçeestvenne gazariiji yrihenei tyləə gemnegdehen xeden niuurnuud bolbol prokuratuurai oorganuudaar ygoloovno xariuusalgada xabaaduulagdaba.

Viniicke ooblastiiin „Manai peremooga“ kolxoozdo Gempliyyk, Krimiiniyyk ba Ilьniicki bolbol usaadьba şadarai uçaastoguudiiji xemzelgede, kolxoozoi obşçeestvenne gazarhaa 31 gaa tahalza, əəhedtəə xubaaza abhan baina.

Krimiiniyyk ba Gempliyyk bolbol gurban zilei torşo soo syləəgəə xahagdaxaar ba Ilьniicke bolbol nege zileer xahagdaxaar şiidxegdebe.

Goorьkovsko ooblastiiin „Kraasna udaarnig“ kolxoozoi pravleeniiin tyryylegşe Ciigaanov bolbol ene onoi ijyyniiin 2-to kolxoozoi 22 gaa polivoi gazariiji yriltede oruulba.

Ciigaanov xadaa gurban zilei torşo soo syləəgəə xahagdaxaar şiidxegdebe.

Kaliininska ooblastiiin „Plaami“ kolxoozoi pravleeniiin tyryylegşe Paavlov bolbol əərtəə ba kolxoozoi busa çleengyydte, kolxoozoi massiivhaa 6,14 gaa gazariiji zakoonno bişeer tahalan abhan baina.

Paavlov xadaa zil xaxadai torşo soo syləəgəə xahagdaxaar şiidxegdebe.

Rogaçeevske raioonoi (BSSR), „Çernoovii Bydayynik“ kolxoozoi pravleeniiin tyryylegşe Noviicki bolbol kolxoozno massiivhaa 13 gaa gazariiji yrihenei tyləə, zil xaxadai torşo soo syləəgəə xahagdaxaar şiidxegdebe.

Moskoovsko ooblastiiin, „Trydoviik“ kolxoozoi pravleeniiin tyryylegşe Baakanov bolbol kolxoozoi çleengyyd bişe baihan Golybeev, Bazaanov ba Ioonovto kolxoozoi gazarai uçaastogiiji zakoonno bişeer tabihan baina.

Kolxoozno gazariiji yrihenei tyləə Baakanov bolbol xojor zilei torşo soo syləəgəə xahagdaxaar şiidxegdebe. Golybeev, Bazaanov ba Ioonov bolbol zil xaxadai torşo soo syləəgəə xahagdaxaar şiidxegdebe.

(TASS).

XROONIKA

Ene onoi ijyyliiin 17-do, SSR Sojuuzai Verxoovno syyd bolbol anxanda baihan, Bolgaaridaxi polpreed F. F. Raskoolьnikov tuxai xeregiiji xarahan ba ene xadaa əəriingəə poosthoo dizertiirovelze, aradai daisadai laagerьta terjilen orohon ba SSSR-te busaza jirexiiji arsaba geze togtoobo.

SSR Sojuuzai Verxoovno Syyd bolbol RSFSR-ei ygoloovno—processyaalьna kodeeksiin 319 ba 320 statьjaanuudhaa ba „Xydelmerişen angiiin ba tariaaşanai daisadai laagerьta terjiden orohon ba SSR Sojuuzda busaza jirexee arsahan xiliin saana baigaa, SSR Sojuuzai graazdanuud—tuşaalta niuurnuudiiji zakoonoi gaduur geze sonosxoxo tuxai“ 1929 onoi nojaabriiin 21-nei zakoonhoo xytelberi abza, F. F. Raskoolьnikoviiji zakoonoi gaduur geze sonosxobo.

(TASS).

Советскэ союз дотор

● Июлиин 23-24 vдэрнvvдтэ Бакуда гурбадахи табанжэлэй, нэгэдэхи жэлэй гаргалгын уриhаламжын шvvбэриин хоёрдохи тираж болохо. Тиражада 96050600 тvхэригэй суммэтэй, 610 мянган шvvбэринvvд болохо байна.

● ВКП(б)-эйн XVIII съездын тогтоомжоор, сталинска гурбадугаар табанжэл соо баригдахаар тvлэблэгдэhэн, Свердловско хvндэ станкобайгуулгын заводой барилгын бэлэдхэлэй хvдэлмэри эхилээ. Заводой барилгада 99 миллион тvхэриг гаргашалагдаха.

● Hаяхан Севернэ Осетидэ vндэр хадада Варо-Маргска шэнэ ГЭС-эй барилга дvvрэбэ. Мvнөө хоёр мянган точкотой электросетиин монтаж ябажа байна. Vшөө хоёр hара болходо хадын 11 аулнуудаар электрическэ гал носохо. Севернэ Осетидэ энэ ба ерэхэ жэлнvvдтэ 10 шэнэ ГЭС барихаар проектировалагдана.

● Июлиин 18-ай vдэр Диксоной портэдэ „Мурманец“ гэжэ, алдаршаhан моторнопарусно бот ерэбэ. Энэ болбол hаядаа арктическэ институдэй островто рейс хэхээ ошохо. „Мурманцын“ борто дээрэ гидрографическа шэнжэлэлгэ хэхэ, хоёр группа научна хvдэлмэрилэгшэд ябана.

АЖАЛАЙ ДЭБЖЭЛТЭ

Кяхта. (Манай спецкоррhoo). Аймагай тvрvv колхозууд болбол vбэhэ хуряалгаяа дvvргэжэ байна. Мvнөө Кудариин сомоной, Калининай нэрэмжэтэ (тvрvvлэгшэнь нvхэр Дампилов) ба Б-Кудариин сельсоведэй „Красна знамя“ (тvрvvлэгшэнь нvх. Жарников) колхозууд vбэhэнэйгөө сабшалгые аймаг соогоо тvрvvн дvvргээд, сомолгоёо дvvргэхээ байна.

Эдэ колхозууд болбол vбэhеёо hайн шанартайгаар хуряажа байна. „Колхозуудта общественнэ малажалые хvгжөөхэ хэмжээябуулгануул тухай“ ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй ба ВКП(б)-эйн Центральна Комитедэи тогтоолые бvхы бригадануул дээрээ vргэнөөр хэлэлсэhэнэйнь hvvлдэ, колхознигуудай дунда ажалай угаа ехэ дэбжэлтэ vvсхэгдэhэн байна.

Ю. Цыренов.

Интеллигенцинvvдэй суглаан

Петропавловка. (Манай собкоррhoo). Июлиин 16-ай vдэр, Зэдын аймагай центрдэхи партийна-советскэ интеллигенцинvvдэй суглаан боложо, тэндэ „Колхозуудта общественно малнуудые хvгжvvлэхэ хэмжээябуулгануул тухай“ СССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-эйн Центральна Комитедэй тогтоол ба Алтайн хизаарай, Белоглазовска районой колхознигуудай хандалга тухай нvхэр Кировеевэй докладые соносоhон байна.

Докладые соносоhоной hvvлээр, нvхэд Побоков, Тогочеев, Быченко ба бусад болбол пренидэ выступалhан байнад. Нvхэд Побоков ба Тогочеев гэгшэд парти ба правительствын энэ тогтоолые халуунаар hайшаахаhаа гадна, тэдэнэй тэмдэглэhэниинь хадаа: „Тогтоол болбол колхозуудые организационно ба ажахын талаар улам бэхижvvлгэдэ зорюулагдаhан байна, энээниие хэрэг дээрэнь бэелvvлхын тула политическэ-массова хvдэлмэриие колхознигуудай дунда vргэнөөр ябуулха ёhотойбди гэбэд.

— Hvvлэй жэлнvvдтэ манай малажал хадаа,—гэжэ нvхэр Быченко хэлэнэ,—ехэшэг дэбжэлтэтэй, малажалай vvлтэрые ба продуктивностиие дээшэлvvлхэ талаар, манай малажалда бага бэшэ амжалтанууд туйлагдаhан байна. 6000 ехэ хонидые искусственнээр vрэжvvлhэн ба 1939 он соо 6200 метис хуригадые абаhан байнабди. Социалистическэ малажалые зvбөөр ба тvргөөр хvгжөөхэ хэрэгтэ, хамагай тvрvvн тэжээлэй база хэрэгтэй, гэбэшье манай аймагай олонхи колхозууд мvнөө хvртэр vбэhэндөө ороогvй ба силос даралгые эхилээдvй байна, гэжэ тэмдэглэнэ.

Выступлениин дvvрэhэнэй hvvлээр, интеллигенцинvvдэй районно суглаан болбол, тогтоомжо соогоо иигэжэ бэшэhэн байна: „Энэ тогтоолые колхознигуудай дунда гvнзэгыгөөр популиризовалхын тула аймагай центрэй интеллигенцинvvдые колхозуудта эльгээхэ, колхознигууд—стахановцуудай съездые достойно hайн бэлэдхэлтэйгээр угтаха ба июлиин 24-дэ, амаралтынгаа vдэртэ аймагай организацинуудай хvдэлмэрилэгшэд болбол подшефнэ колхозуудтаа гаража туhалалсаха...“

Мvн, хоёрдохи асуудалаар, белоглазовцуудай инициативые халуунаар дэмжэhэн тогтоол абаба.

Ц. Жимбеев.

СЕЛЬКОРНУУДТА ТУHАЛАМЖА

Статьяае бодото хэрэг дээрэнь яажа бэелvvлдэг биб?

Би, газедvvдтэ гурбадахи жэлээ бэшэнэб. Тус ve сооннютагай, республиканска ба центральна газедvvдтэ олон материалнуудые эльгээгээб. Энэ бэшэг соогоо, өөрынгөө бэшэhэн статьянуудые бодото хэрэг дээрэнь, эсэстэнь хvртэр бэелvvлхын тvлөө яажа тэмэсэдэгээ бэшэхээ hананам. „Красна Башкир“ гэжэ республиканска газедтэ, Бекетовска сельсоведэй, Чкаловай нэрэм жэтэ колхоздо боложо байhан зутар хэрэгэй тухай бэшээhэм, тэрээниим, хэмжээ абахын тула редакци хадаа Бузовьязовска райисполкомдо эльгээhэн байгаа. Тээд, олон hара vнгэрөө, ямаршье результат байгаагvй...

Тиихэдэнь, өөрөө райисполкомдо ошооб. Тэндэ мэнии бэшэгые оложо ядажа удаан болоо hэн. Ушарань, тэрэ бэшэгые архибта vни тушаажархиhан байгаа. Бэшэгэим олдоод байхадань, яаралтайгаар мvрдэлгэ хэхые эрэhэн байнаб.

Нэгэ хэдэн саг vнгэрhэн хойно, „Танай бэшэгэй ёhoор хэмжээ абтаа: Колхозойнь тvрvvлэгшэ хvдэлмэриhөө сvлөөлэгдэжэ, судта vгтөө. Мvн тэрэ эшэлэн, парторгань хvдэлмэриhөө сvлөөлэгдөө“ гэhэн бэшэг райисполком намда эльгээhэн байна.

Баhа нэгэ ушар.

„Сталинай замаар“ гэжэ районно газедта, hv-товарна фермын хvдэлмэрилэгшэд хадаа социалистическэ vмсые vрижэ байhан тухай тодорхойлоhон статья эльгээгээ hэм. Статьяам газедтэ толилогдоод, зvгөөр, ямаршье хэмжээ абтаагvй. Тэдэ гэмтэд хадаа колхозно зөөриие vриhөөр зандаа байгаа. Би хадаа энээн тухайда районно газедэй редакциин хvдэлмэрилэгшэдтэ хэлээд, результат туйлахынь эрэhэн байгааб.

Дурасагдагша статья болбол Бузовьязовска районой газартаряалангай таhагта эльгээгдэhэн байба. Мvрдэлгэ хэхэдэнь фактнуудань хvсэд тодоржо, гэмтэдтэнь хэмжээ абтаба.

Vшөөшье олон жэшээнvvдые харуулжа болхо байна. Селькорнууд хадаа, өөрынгөө бэшэhэн статьянуудые бодото хэрэг дээрэнь бэелvvлхын тула оролдоо haa, ехэ результатдуудые туйлажа шадаха байна.

Уфа.

П. Симонов.

JAPOONSKO SEREGYYD XILENYYDIIJI DAXIN EBDEBE

MNR-dexi mongol—soveedske seregyydei ştaabai medeesehenei johoor, ijyyliiin 12-hoo 20 xyrter, Byjer-Nuurai raioondo japoono—mançzuurska seregyyd bolbol jixe aktiivnostiiji gargangyigəər Xalxiin Gol myrenei zyyn tee, mongol—soveedske seregyydei poziicanuudiiji artilleerieer ba pyliimioodoor buudahan baina. Ijyyliiin 20-noi hyni, Nomon-Xaan-Byrd-Oboogoi baruunurdaxi uçaastog deere, nege batalьoon xyrter xysetei japoonsko pexootiin otriaad bolbol mongolo-soveedske seregyydei baihan gazarta oroxiiji hedebeşji, mongol-soveedske seregyydeer xyrieelegdeze, barandaa ygei xegdehen baina. Baildahan gazartanь japoonsko aluulhan zuu garan xynyyd, gurbandiyimoovo 4 buu zebsegyyd, 8 protivotaankova pyyşkenyyd, 500 snariaaduud, 5 staankova pyliimiooduud ba mongol—soveedske seregyydeer ezelegdehen busa zebsegzelgenyyd ylehen baina. Mongol—soveedske seregyyd bolbol ton baga geegdeltei.

Ijyyliiin 21 ba 22 yderny te japoono—mançzuurska se gyydei aktiivna jabuulganu şangadaza, mongol—sovee ke seregyydii atakovaalxiiji de daxin hedebeşji, tedenei xii ataakanuudanь soxigdoh baina.

Mongol—soveedske se gyyd bolbol Xalxiin Gol my nei zyyn teexi niutaguud byxəər bariza yrgelzelhəər b na.

Agaarai ene baildaanda, poonsko 14 samoliooduud daa mongol-soveedske avi caar soxigdoo, tedenei ekipa haa japoonsko xojor liootçigu pleende amidiigaar abtahan b na. Mongol-soveedske avia bolbol ene baildaanda gurb samolioodoo geebe.

Fyliaaerdi (Cicikaarai der de) staanciiji mongolo-sovee ske samoliooduudaar boom dolgo tuxai kvantuunske a miiin ştaavaar taraagdah ablaanuud bolbol mongolo- veedske seregyydei komaan vaniin medyylgiin johoor roto xuurmag yge myn bol

(TASS).

Xitaddaxi vojeenne jabuulganuud

(Çynciin, Şanxai ba Loondonhoo TASS-iin korrespo deentnyydei medeesehenei johoor)

Xoito Xitadta

Şanьsiiin zyyn urda talada, byxii froont deere ton jixe baildaanuud delgerne, Ysiaan ba Cinьzoy xojoriiji ezelhenei hyylde xitad seregyyd bolbol japooncuudiiji, Cinьzoygei zyyn-urda baidag Sianiyaaniiji orxixo baatai bolgohon baina.

Ijyyliiin 11-de xitadai re liaarna çaastьnuud bolbol p tizaanguudtai xamta jaba Xebei proviincada baidag B diinda orobo. Japoonsko şt biiji ba vojeenne sklaaduud ygei xeze, xitaduud bolbol g rodiiji orxihon baina.

Urda Xitadta

Ijyyliiin 18-da, xitad seregyyd bolbol Svatoygei xoito talada dobtolgo jabuulza Çaoçzoyji ezelbe. Japooncuud bolbol Çaoçzoyde bolhon baildaanda nege miangan xynyydee aluulhan ba Svatoy oşohon tymer xargiin xazuugaar uragşaa terjedehen baina.

Centraalьna xitadai froo nuud deere xubilaltanuud yg Ijyyliiin 13-da, Anьxye proviincadaxi Dynliyygei oondo baihan Janczii my deere japoonsko gurban ka neerkenyyd xadaa xitadai p viizne batareegeer serьjooz gemteegdee.

Amerikaanska gorniaaguudai ilalta

Nьjuu—Ioork, ijyyliiin 20. Bastovaalagşa gorniaaguud ba ştreikbreexernyydei xoorondo tulaldaanuud boloo geze Xarlaanda medeesegdene. Ştreikbre xernyydte tuhalxiin tula regyyd jirehen baina. 300 delmerişed arestovaalagdaa.

(TASS).

ILAANDIDAXI GERMAANSKA PROPAGAANDA

Loondon, ijyyliin 20. (TASS). Irlaandidaxi germaanska propagaanda xadaa ton jixe xemzeetei bolbo geze „Deili ekspreess“ gazeed medeesene. Irlaandidaxi germaanska aagentnuud bolbol irlaandska intelligeenciiji faşiis literatuuraar xangana. Olon tooto iraandcuud bolbol Germaanida „ailşaar“ oşoxiin uriaaliiji abna. Faşiistnuud xadaa „ailşadaigaa“ busaxadanь, tede dunda faşiis propagaandiiji tuulxiiji hanaaşalhan baina.

Germaanska aagentnuud b bol „Irlaandska respyyblikaa ka aarmi“ geze irlaandska cionaalьna organizaacatai, te niiji antiangliiska propaga diiji jixeer delgeryylxiin ty xereglexiin tula kontaak baiguulxiiji hededeg baina.

SSSR—dalain xysete derzaava

(negedexi niuurai yrgelzelel)

haa, şydendəə xyrter zebseglegdehen interveentnyydiiji soxidog baigaa, aangliiinşji tyryyklaassna flooduudai bojevoi koraablьnuudiiji şingeedeg hen. 1918 ba 1919 onuudai torşo soo gansal Fiinske zaliivta, soveed koraablьnuudai galaar ba miinenyydte soxiuulan, kreiser „Kassaandra“, eskaadrenne minonooscuud „Vittoorija“ ba „Verylaam“ „L—55“ podvoodno ongoso, xeden traalьşçiguud, traansportnuud, torpeedne kaaternuud şingeegdehen baina. Ulaantugta Eproonoor yrgegdehen ba manai syydnebaiguulagşadaar bodxoogdohon, „L—55“ podvoodno ongoso xadaa, mynəə soveedei Uhan-Seregei Flaag doro tamaran jabana.

Xeden miangan moriaaguud xadaa bronepoojezdnuudta ba Ulaan Aarmiiin syxopyytne çaastьnuudta, jabaza interveentnyydiiji ba sagaangvardeicenyydiiji esergyysen baildadag hen. Arad bolbol geroinuud-moriaaguud tuxai yliger, tyyxe ba duunuudiiji zoxioogdoo. Matroos zelezniakoov tuxai duuji byxii oron soo duulana. Xraabranuudai yxeləər nygşehen Maarkin, Polyyxin, Pavliina Vinograadov ba busad olonzuun geroinuudai nerenyydenь xetiin xetede ylexe.

SSSR-ei Xydelmerişen-Tariaaşanai Uhan-Seregei Flood xadaa grazdaanska dainai ba interveenciin xyşer xynde ysloovinuud soo baiguulagdaza exilhen baina. Tereniiji bolьşeviigyydei paarti, terenei voozdьnuud Leenin ba Staalin baiguulhan baina. Tere yjede, xuuşan moriaaguudai kaadrnuud dutadag hen, koraablьnuud xadaa hulaar zebseglegdenxei ba zarimanь handarhan, yxengi baihan jym. Bolьşeviigyydei paarti xadaa nezeed pyyşke, maşiina, koraablьnuudtaigaar baiguulza, floodiiji texeriyylen xyldeerenь gargahan baina. Komsomoolьsko naboornuud xadaa floodto zaluuşuudai entyziaazmiiji badaruulaa, tere bolbol xaxad handarangi bojevoi koraablьnuudta amisxaliiji oruulaa. Tiin, flood xadaa bogonixon bolzor soo, texeriyylegden xyl deeree gargagdaa. Əəhediingəə hyrəəte zebsegyydiiji uriaalgyi ailşad teeşe şiglyylxeer belen baigaa linkoornuud, kreisernyyd, minonoossuud, podvoodno ongosonuud, torpeedne kaaternuud daxin şineer dalaida garaa.

Soveed jixe floodoi baiguulaltiiji araduudai aguujixe voozdь nyxer Staalin sexe xytelberilne, bidener xadaa tereenhee zybşel ba tuhalamziiji abdagabdi. Manai vojeenne flood, mynəə yjiin egeel ynder deede teexniketei baixiin tyləə, nyxer Staalin yderbyri anxaralaa tabina.

Staalinska tabanzilnyyd soo, soveedei Uhan-Seregei Floodto byxii janziin koraablьnuudiiji ygedeg syydne baiguulaltiin promiişlennostь xadaa myn byxii promiişlennostьtoi n gen xamta urgahan baina.

Mynəə, manai Soveed Sojuuzai byxii flooduud ba flotiilinuudta xeden arbaad şine koraablьnuud nemen orono. Manai oron xadaa podvoodno ongosonuudaaraa delxei deerexi tyryy huurinuudai negende garhan baina. „Kiirov“ ba busad mete, egeel ene yjiin teexnikeer zebseglegdenxei xysete koraablьnuud xadaa manai zavooduudta, manai inzeneernyydeer ba xydelmerişedəər baiguulagdadag. Manai syydnebaiguulalgiin promiişlennostь xadaa alişji klaassiin koraablьnuudiiji baiguulza şadaxa ba baiguulnaşji.

Ulaanfloodcuud, komandiirnuud ba politxydelmerilegşed xadaa tamaralgiin ton berxeşeeltei meteorlogiiçeske ysloovinuudta, dalain gaixamşag haixan hurgaaliiji xaruulna ba socializmiin oronoi Uhan-Seregei Floodoi aldar soliiji ynder deere yrgeze jabana. Materiaalьna şine çaastьnuudanь, manai promiişlennostiiin otliiçno xydelmeriiiji barimtalan xaruulna.

Xysen tyges floodto dostoino, ynderkvalificiirovenne kaadrnuud xeregtei, ene yjiin koraabliiin egeel sloozno ba tooçno priboornuudiiji xereglexe şadaxa. Exe orondoo xizaarlaşagyi preedanne xynyyd xeregtei. Ene yjiin koraablь xadaa—ton le sloozno mexaniizm, nauuka ba teexnikiin hyylei tuilaltanuudai koncentraaca myn bolno. Ene yjiin koraablь deere: xysentyges artilleeri bii, terenei buudalgiin xemzyyrenь xaragdaza baigaa gorizoontiiji dabadag jym, gaixamşag samoliooduud, torpeedne apparaaduud, xysetyges radiooystanoovkanuud ba busad olon sloozno priboornuud baixa. Lineine koraabliiin bortovoi gansaxan zaalpanь taban toonnhoo ylyy metaalliiji hyrgedeg, linkoorlin maşiina xadaa Voolxovsko gidrostaanciin xysenhəə xede daxin jixe xysetei baidag.

Jamarşji ysloovido (hynişji, ştoormodoşji, manandaşji) protiivnigtai dailaldaza, tereniiji ilaxiin tulada, ede teexnikiiji hainaar şudalxa xeregtei.

Uhan-Seregei Ploodto slyyzbe xelgiiji uta bolgoxo tuxai SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei, hajaşag toliiogdohon Ykaaz xadaa manai oronoi oboroonno şadabariiin saaşadaa urgaxa jabadalda tuhalna, floodto yşəə jixe kvalifici rovenne kaadrnuudiiji beledxexe argiiji ygene. Ene Ykaaz xadaa Uhan-Seregei Floodoi çaastьnuudta ba koraablьnuudta ton jixe omogorxoloor ugtagdahan baina.

Xydelmerişen - Tariaaşanai Uhan-Seregei Flood bolbol manai gaixamşag haixan exe oronoi xeden miangan dylete patriooduudiiji xymyyzyylee. Soveed Sojuuzai geroinuud—Byrmiistrov ba Jegipkoo gegşediiji, aradai hungamalnuud—depytaaduud Beerdnikov, Seleznioov gegşediiji ba bişediiji byxii oromnai medexe. Xeden zuun moriaaguud xadaa exe oronoigoo aldar soliin tyləə, şin zorigto temeselei ba xydelmeriiin tyləə, xraabrostiiin ba geroiizmiin tyləə Soveed Sojuuzai oordenuudaar şagnagdahan baina.

Soveed praviitelьstvo xadaa Uhan-Seregei Floodoi yder togtoozo, eneegeeree, byxii soveed aradai xysel zorigiiji x gaba. Uhan-Seregei Floo yder—ijyyliiin 24—bygede dai praazdnig. Manai mor guudai zergenyydte abxiin xai guiltatai olonmiangan dyylgenyyd, enenei erxim h barimtalalganь bolno. U Seregei Floodoi yderte, b soveed arad xadaa manai o noi oboroonlin şadabariiiji xizyylelgedexi ba dalain, ok nai xysentyges floodiiji baig lalgadaxi əəriingəə xydel riiin itooguudiiji zil byri ga xa baina.

Xydelmerişen - Tariaaşa Uhan-Seregei Flood x paarti ba praviitelьstvaar d gagdahan zorilgonuudiiji zo goigoor şiidxeze şadaxaar xizee, Bolьşeviigyydei paar xysel zorigoor, byxii so aradai xabaadalgataigaar, n Staalinai iiiçne, yderbyriiin sexe tuhalamzaar ba anx laar, manai Xydelmerişen-riaaşanai Uhan-Seregei F xadaa delxei deere egeel sete flood bolzo baina. xadaa jamarşji uhanda, x gail tyryyn, manai halbara exe orondo dobtolxiiji h hen jamarşji dalsaniiji, te oronoinь uhan deere bu xixə baina.

Socialiis malazaliiji xygzөexiin tylөө вyxii rezeervnyydee xysedeer delgeryylje!

lazalai probleemiiji tyrgөөr şiidxexe

(Kolxooznig nyxer Grigoori Zaigraajevai ygehөө)

lazalai probleeme bolbol ataigaar şiidxegdeed bai- oohonoi probleeme xa- ysegelder jamar baigaa iime le tyryyşiin eelzee- obleeme myn geze xa- abza, malazalai xeregiiji paarti, manai partiiina ba a bişe byxii xydelmөri- өөhediingөө garta abxa l,"—geze araduudai aguu- ozdь nyxer Staalin yşөө axi partiiina sjeezd dee- laalnaar zaahan baina.

ai socialiis xydөө azaxil, gol halbarinuud—mal- ba oroohonoi probleeme- xadaa paarti ba pravii- lin sesen mergen xytel- oro, xurdan tempeer uril- abaza, yderhөө yder by- baran xygzeze, urgaza Eneeniinь bidener өөhe- ain medeze, xaraza bai- Targan tomonuud, pro- na malnuudai too tolgoi- oloşoruulxiin tylөө өөhe- e xysөөr, garaar temese- inabdi. Iimede, bodoto deerehee konkreetne zi- ydiişji abaad xarajii. Ma- oovo-Briaanskiin selьso- xede xeden zizexenyyd zuudai byrideze, Teelь- neremzete kolxooz bo- baixa yjede (ene—1934 malazalnai ton baga bai- en. Tiixede, xamta, 390 xoni ba jamaaduudtai, lgoi eberte malnuudtai idoo 27 tolgoi xoni ba ga- dtai baihan beleibdi. Xa- nөө malazalnai tanigda- işe boloo—xeden daxin Mynөө kolxoozdoo 4500- olo ylyy tolgoi malnuud- loobdi. Ene xadaa manai ozoi, kolxoozno yiledberi- sestee xyrter preedanne ozniguudai oroldosotoi, sexe xydelmeriiin bodoto taadanь myn.

olxoozuudai obşçeestven- alazaliiji xygzөөxe xem- uulganuud tuxai" SSR zai Sovnarkoomoi ba)-ein CK-gei istori'çeska xadaa gurbadaxi taban- zil soo malazalai probleemiiji byxiidenь xysedөөr şiidxexe jabadalda ton jixe udxaşanartai, ba eneeniiji bejelyylxiin tula byxeli prograamma bolno. Obşçeestvenne malazaliiji ysxeberilgede manai kolxoozuudai ba kolxozniguudai intereesiiji ulam byri deeşelyylgede zoriuulagdahan baina.

Paarti ba praviitelьstviin ene gaixamşag togtooliiji xaluunaar haişaaxa zuuraa, socialiis malazalaa tezeelei bata bexi baazaar xangaxiin, hain şanartai, jixe ybehiiji sabşaxiin ba siloosiiji sag soonь erximeer daraxiin tula byxii xysөөrөө, berxeşeelnyydhee susarangyigөөr xydelmerilxeb geze ujalga abxatajaa xamta, busad kolxozniguudiiji bultadaan le hainaar, bytөөseteigөөr, erximeer ba byri organizoovannoor xydelmerilxiijinь uriaalnab. Xerbee bidener bolbol ybehejөө oiriin ydernyydte, hain şanartaigaar, gutaangyigөөr xuriaaza abaahaa negedexieer, ybelzelgiin yjede kolxozoigoo malazaliiji tezeeleer xysed xangaxa ba xojordoxioor, paarti ba praviitelьstviin ene togtooldo manai xariuu bolxo ba ene togtooloi negen şuxala zorilgiiji dyyrgexe bainabdi geze erid medyylneb.

Bidener, mynөөderhөө xoişo ydereigөө noormiiji dyyrgexiin ba ylyylen dyyrgexiin tylөө temeselde xam orolsoxo johotoibdi. Manai brigaadiin maşiniistnuud, xydelmeridөө danşji xaix ramzagyigөөr xandana. Edener xadaa maşiinanuudaa halanaar barina, tereneigee çaastьnuudai butaraza unatar şireze jabana. Iime baidalnuud darii zahagdaxa johotoi. Bogonioor xelexede, manai zorilgo jyyb gexede, ede dutuunuudaa, xydelmerinyydeigee jabuud dundanь likvidiirovelze, malnuudaa hain, şimetei tezeeleer xysed xangaxiin tylөө çaas byxende byri bytөөseteigөөr, byri organizoovannoor xydelmerilxe!

Xyygedei jaasli baiguulxa şuxala

ygediiji elyyr enxe bejeţei ber hainaar xymyyzyylxe te xyygedei jaasli, saa- ba ploşçaadkanuud ugaa dxa şanartai.

d, manai zarim kolxoo- mynөө xyrter, ba xyygedei saadtai bo- i baina.

eelxede, Xoriiin aimagai partizaanai somonoi Kaarl sai neremzete kolxooz legşenь nyx. Zamsaraa- baga nahanai 20-30 xyy- l bolboşji, negeş hanin do jaasli organizovaalaagyi, jaasliiin xyygediiji bailgaxa ger ygei geze xeledeg baina. Eneen deereheenь, xeden olon xydelmeriin nahanai exenernyyd kolxoozoi azalda ba obşçeestvenne xydelmeride xabaadadaggyi baixa jym.

Gadna, kolxoozoi azalda jabaxa argagyi deerehee azalta ydergyi ba ton ysөөxen ydertei baixa uşarnuud olonto yzegdene.

Uşar iimehee, xyygedei jaasli baiguulxiiji, tus kolxoozoi pravleenihaa erigdene.

Komsomoolec.

> *Hajaxan, Zagarain aimagai, Noovo-Briaanskiin selьsoveedei, Teelьmanei neremzete kolxoozoi brigaadanuud deere, „Kolxoozuudai obşçeestvenne malazaliiji xygzөөxe xemzeejabuulganuud tuxai" SSSR-ei SNK-gei ba BKP(b)-ein CK-gei togtooliiji zybşen xelselge tuşaa soveşçaaninuud bolbo. Mynөөder manai redaakca xadaa tere soveşçaaninuud deere yge xelehen kolxoozniguudai vestypleeninyydiiji tolilobo.*

XOJOR-GURBA DAXIN OLON BOLGOXO

(Kolxoozoi tyryylegşe nyx. F. O. Zaigraajevai ygehөө)

Bi bolbol „Kolxoozuudta obşçeestvenne malzaliiji xygzөөxe xemzeejabuulganuud tuxai" SSSR-ei Sovnarkoomoi ba BKP(b)-ein CK-gei istoriiçeska togtooliiji xaluunaar haişaaxa ba xyndelen amarşalxahaa bişe, busad ygenyydiiji olonogyib. Jyyb gexede, ene togtool xadaa egeel sag deeree gargagdaba.

Tus togtool soo zaagdahan ba temdeglegdehen dutuu dunda faaktnuud xadaa manai kolxoozoi baidalda baigaagyi geze jaabaş xeleze bolxogyi. Bi, mynөө ene togtooltoi daşaramduulan kolxoozoigoo bodoto baidaliiji tobşoxonoor xaruulxaa hanaa hem.

Mynөө manai kolxoozoi malnuudai too tolgoi 1934 onoixitoi zişeelbel ajaar 9 şaxuu daxin urgaba. Gadna, tedenei produktiivnostinşji nileed deeşelee. Olon tooto malnuudnai metizaacalagdaa. Ene xadaa manai kolxozniguudai erxim xydelmeriiin sexe rezylьtaad myn geze, өөriingөө vestypleeni soo Grigoori Zaigraajev jixe zyb temdeglee. Urgaza baigaa malazalda erxim, şadamar xynyyd olooroo urgaza garaa. Mynөө manai kolxoozdo pastuux nyxer K. Jaakovlev, xonişon Galaktioon Maanzorev, aduuşan Ivaan Maaslov, Afanaasьjev Sosei şingi erxim xynyyd ysөөn bişe bii. Malazaliiji xygzөөlgiin 1939 onoi gyrenei plaan (gansaxan le aduunhaa bişenь) ylyylen dyyrgegdeed baina.

Saaşanь, nyxedyyd, ene yderhөө xoişo yşөөl bytөөseteigөөr, ebteigeer ba organizoovannoor xydelmerilje! Eneeniiji, xamagai tyryyşeer paarti ba praviitelьstviin togtool bidenhee erene. Bidener bolbol ijyyliiin 25 xyrter zaabol ybehe xuriaalgaa hain şanartaigaar dyyrgeze, malazaldaa tezeelei bata bexi baaziiji baiguulxiin tylөө temeselde erşemteigeer ba aktiivnaar orolsoxo johotoibdi. Gadna, 200 ceentner siloosoo hainaar daraxa xeregtei.

Erxim şanartai produuktnuudiiji gyrendөө jixeer, elbegeer ygexiin, Staalinska Gurbadaxi Tabanzilei eseste malnuudaigaa too tolgoiji 2-3 daxin olon bolgoxiin ba BKP(b)-ein aguujixe XVIII-daxi partsjeezd deere tabigdahan zorilgonuudiiji xysөd dyyrgexiin tylөө temeselei tug doro xydelmerilje!

Tarbagatain raioonoi Barlikino-Kliyyçaa seloogoi huragşad zaluu malnuudta şeefstvo abba. ZURAG DEERE: Yxibyyd kolxoozno feerme deere. (Peesterovoi foto).

MALAZALDA TEZEELEI BEXI BAAZA BAIGUULJA

(11-dexi brigaadiin brigadiir nyx. Kisilioovoi ygehөө)

Paarti ba praviitelьstvo bolbol kolxoozuudai obşçeestvenne malazaliiji xygzөөxe xemzeejabuulganuud tuxai togtooliiji ton sag soonь, jixe zybөөr gargaba. Manai kolxoozuudai malazal xadaa zilhee zil byri urgan xygzeze ba tedenei too tolgoi, xeneiş medexeer, nileed jixeer oloşorozo baina. Zygөөr, kolxoozdoo obşçeestvenne malazaliiji erxildeggyi, malazalai negeşji feermegyi kolxoozuud myn le ysөөn bişe baina. Paarti ba praviitelьstvo bolbol kolxoozno obşçeestvenne malazaliiji xygzөөlgede haad uşaruuldag şaltagaanuudiiji eliryylee. Gyrende miaxanai ujalgata tuşaalgiin xuuşanai sisteeme xadaa malazalai xeregiiji stemyliirovaldeggyi baigaa. Tere sisteemiiin johoor, malazalaaraa geegdengi kolxoozuud xadaa tyryy kolxoozuudhaa aşagtai baidalda xyredeg baigaa.

Bi tus togtooliiji haişaanab, jyyb gexede, ene togtool xadaa imagta le tyryy kolxoozuudai intereesyydte zoriuulagdanxai. Tiigeed, ene togtooldo xariuu bolgon mynөөderhөө xoişo byri hainaar, bytөөseteigөөr xydelmerilxeb geze, xamagai tyryyşeer, bejedee ujalga abanab. Bidener, kolxozniguudiiji yder byriiin, esegiin anxaralaar xylieeze baihanainь tylөө paarti ba praviitelьstvodo, nyxer Staalinda xaluun blagodaarnostiiiji xyrgeneb.

„Kolxoozno malazaliiji xygzөөlgiin xeregiiji, tezeelei baaziin organizovaalagdaagyi baihan uşar, xydөө azaxiin mexanizaacalgiin jyrenxiin xemzeetei zişeelbel, ybehe xuriaalga ba malazalai proceessyydei mexanizaacalgiin geegdengi baihan uşar, tereşelen haatuu'na"—geze SSSR-ei Sovnarkoom ba BKP(b)-ein CK sexe zaana. Teed, ene faakt xadaa manaişji kolxoozdo byxiidөө xabaadana. Uşaranь, yngeregşe zilde malnuudnai tezeeleer dutaa hen. Eneende 2000 garan tyxerigiiji gargaşalaa hemdi.

Malazaliiji xygzөөlgede ton şuxala udxaşanartai ybehe xuriaalgiin kampaaniiiji amzaltataigaar yngergexe johotoibdi. Gexetei xamta, xerbee manai 11-dexi brigaadiin çleengyyd xadaa mynөө xydelmerilze baihandaa adaliaar, saaşadaa xydelmerilxe boloo haanь ybehejөө hain şanartaigaar, sag soonь xuriaaxa tuxai asuudal xadaa bejelyylegdengyi ylexe baina. Jyyndeb gexede, brigadiir Matveejev Kolistraad bolbol brigaadiingaa xydelmeriiiji unagaaxiin tuilda xyrgehen baina. Mynөө brigaadiin xydelmeri ton eşerteigeer xaragdana. Ybehe xuriaalga muugaar yngergegdeze baina geze, sexlinь xelexe xeregtei. Yglөөnei şyyderte ybehen sabşagdanagyi, xydelmeridөө yglөөgyyr oroi garadag ba çaas byxenөө racionaalьnaar, zybөөr ba bytөөseteigөөr xereglenegyi. Maşiinaar sabşahan uçaastoguudai bulanguudanь sabşagdanagyi, ybehenei xuriaalgada xog tarmagdanagyi.

Negeer xelexedel, saaşadaa iimeer xydelmerilze bolxogyi, iigeze xydelmerilxe erxe bidende xenşji ygөөgyi. Ybehe xuriaalgiin yjede ene baidalaa saaşadanь yrgelzelyylee haa, malazalaa tezeelei bata bexi baazaar xangaza şadaxagyibdi.

Bidener ene yderhөө xoişo, byxii xysөө zangidaza, ebteigeer ba bytөөseteigөөr xydelmerilze, ybeheneigөө şimiiji geengyigөөr, sag soonь xuriaaza abxiin tylөө temesexe johotoibdi. Manai tyrei — paarti bolbol sabşalangai urgasiiji hainaar xuriaaza abxa xeregiiji, malazalda tezeelei bata bexi baaziiji beledxexiiji erine. Tiimehee bidener xadaa eneeniiji xyndeteigөөr dyyrgexe ujalgataibdi.

Yşөө hainaar xydelmerilxeb

(Pastuux nyxer K. A. Jaakovlevai ygehөө)

Bi 1934 onhoo xoişo kolxoozoigoo obşçeestvenne malazalda xydelmerilneb. Tiixede, өөriingөө xariuusalgada 68 tolgoi zaluu malnuudiiji tuşaaza abaa hem. Tereenhee xoişo 5 zil yngerөөd baixada, tedem ajaar 300-haa xolo garan tolgoi bolood baina. Zarimaniinь mynөө tugallaza, hy, toho ba miaxa kolxoozdoo ygeze baina. Tede xaraza baihan malnuudni targan tobirnuud. Xerbee zootexniiçeske zaabarinuudiiji narin niagtaar dyyrgeed ba bejelyyleed, өөriingөө xydelmerinyydte xariuusalgataigaar xandaad jababal, xeregşji, xelseengyi, amzaltataigaar dyyrgegdedeg baina. Bi eneeniiji өөrөө ton haitar, taban xurgandaa adaliaar medeneb. Manai kolxoozoi malnuudai too tolgoi xadaa minii xarahaar baitar ugaa tyrgөөr oloşorozo baina, tedenhee doxoodonь deeşelyylegdeze baina. Ene baidal xadaa byri hainaar xydelmerilxiiji ujalgalna. Iimehee, bidener bolbol ene zorilgiiji amzaltataigaar dyyrgenebdi.

SOVEED SPOORT

assovostь—ene xadaa so- spoortiin onso ilgaanuu- egenь myn. SSSR-te eldeb in fiziiçeske yprazneeni- xadaa zybxen le ene xe- ji duraldag zarim-negen ydei zugaanь bişe. Xarin ai arad bolbol ynder bytөө- azalda ba exe oronoo xa- algada xezee byxende be- baixiin tula fizkylьtyyriiji ene.

izkylьtyyrne organizaaca- d xadaa manai dereevni- dte, Ulaan Aarmiiin ba Floo- çaastьnuudta, pcgraniiçne dotoodiin seregyydte, pro- loovo koperaacanuudai ar- ьnyydte bii. Professionaalь- sojuuzuudai ba busad orga- acanuudai dergede hain du- ai 90 şaxuu sportiivna oob- stvonuud xydelmerilne. Ede şçestvonuud ba sportiivna ad organizaacanuud bolbol en millioon azalşadiiji xan- ilna. Tereenhee gadna, hur- ilinuud ba speciaalьna obo- dovalagdahan zaalnuudta ba şçaadkanuudta xeden mil- n huragşad xadaa spoortiiji yliaarnaar erxilen jabuulna, e byxii oobşçestvonuudai gol ilgonь xadaa „Azalda ba roonodo belen" gehen znagoi noormiiji ygelgede be- xel bolno.

Manai oronoi xeden millioon ragşanar, edirşyyd, basaga- ud, jixe nahata ereşyyd ba enernyyd, myn ybeged xyg- dşji „Azalda ba oboroonodo len" gehen znaçoogiiji omo- or zyyze jabana. Negedexi iin noormonuudiiji ygegşe- too xadaa 1931 onhoo xoi- 6 millioon xynyyd, xojor- doxi şatiin noormonuudiiji ygegşedei toonь 100 miangan xynyyd bolhon baina.

Praviitelьstvo ba professionaalьna sojuuzuud bolbol soveed graazdanuudiiji fiziiçeskeer xymyyzyylelgede ugaa jixe zөөrinyydiiji gargaşalna. Gansa 1938 ondo xaxad milliaardhaa deeşe tyxerig myngen gargaşalagdaa.

Sportiivna barilganuudiiji barilgada, praviitelьstvo bolbol 1933 onhoo 1937 on xyrter 258 millioon tyxerig tabiaa. SSSR-ei tomonuud gooroduudta hyylei zilnyydei torşo soo, xeden arbaad miangan xynyydei bagtaasatai, tyryy klaassna stadioonuud barigdaa. „Dinaamo" geze stoliiçno stadioon xadaa jixenyyd sorevnovaaninuudai bolxo ydernyydte 80 miangahaa deeşe xynyydiiji sugluuldag jym. Moskvaada, Izmailovodo, ugaa jixe stadioon—delxei deere egeel tomo stadioonuudai negen, 105 miangan xynyydei huuritai stadioon barigdaza baina. Jixenyyd doxcoduudtai xeden olon kolxoozuud bolbol өөriin stadioonuudiiji baiguulna.

Manai byxii oron dotor kylьtyyriin xeden olon baişanguud, sportiivna ploşçaadkanuud, gimnastiiçeske zaalnuud neegdee. Manaida xeden zuugaad stadioonuud, fiziiçeske kylьtyyriin 58 baişanguud, uhanai 500 ba saniin 6000 staancanuud, 1200 tenniisne koortnuud ba busad bii.

Ede bygede xadaa soveed aradai dostojaani, soveed zaluuşuudai dostojaani myn. Manai oronoi, spoort erxilexiiji xysehen grazdaniinda byxii sportiivna klyybyydei yydenyyd yrgenөөr neelgetei. Tereende, instryyktornyyd, trenioornuud, bagşanar tuhalna, edeniiji huralsalai tusxai zavedeeninyyd—fiziiçeske kylьtyyriin instityydyyd, teexnikymyyd ba busad beledxene.

Manai orondo onso ilgarhan sportsmeen xadaa alibyxii anxaral, xaixaramza, ugaa jixe xyndelelgөөr xyrieelegdenxei—soloto xyn myn. Xerbee hainaar ba oroldosotoigoor xydelmerileed baigaa haa, fizkylьtyyrnig byxen iime xyndetei, soloto xyn bolzo şadaxa.

Fizkylьtyyre ba spoort xadaa soveed aradai gyn dunda xer yrgenөөr delgerehenii jinь iime faakt gerşelne. Kyibeşev goorodto yngergegdehen olon kroossuudai nege kroosstonь Kooçetkovoi bylener byxiidөө xabaadalsaa. Tedenei tabi nahatai exenь өөriingөө xojor basagadtai xamta 500 meetr gyigөө. Ene gyilgede egeşe basaganiinь ilaba. Maşiniistiin tuhalagşaar xydelmerildeg xybyyniinь 3 miangan meetrte gyigөө. Nygөө, liiodçig xybyyniinь 5 miangan meetr gyihen baina. Bylenerei exenь 500 meetr gazarta nege minuuta 50,5 sekyynd soo gyiheniinь ton honirxoltoi baina. Tere xadaa kroossiin urid niutagaigaa stadioon deere treniroovko xee hen. Kooçetkovoi bylenerte, krooss deere xaruulhan erxim rezylьtaaduudainь tylөө byliin priiz olgogdoo.

Xyngen atliootiko, gimnaastika, fytbool gexe metiin spoortnuud manaida ton yrgenөөr delgeree. Xeden zuu miangaad xynyyd fytbooloor naadana, xarin, SSSR-te tyryy huuri ezelxiin tylөө bolhon maatçnuudiiji xaragşadai too xadaa sezoon soo xeden millioon xynyyd bolno. 1934 onhoo exileed, soveed fytboliistnuud bolbol jevroopiin ton xysete professionaalьna komaandanuudiiji xedii daxin ilaa. Giireve spoortiin talaar, soveed atliooduud bolbol delxein rekoordiiji soxihon ba tedenee ulam byri haizaruulza baina. Ştaangiin talaar, delxei deere 35 rekoordnuudhaa 22 rekoordnuudanь soveed atliooduudta xabaatai baina.

Manai orondo fizkylьtyyre ba spoort xadaa exe oronoo xamagaalgiin aguujixe xeregte slyziine. Soveed fizkylьtyyrnig byxen xadaa—Ulaan Aarmiiin yglөөderei bojeec myn, ene xadaa sportsmeeneigee maikiiji bojeecei gimnastioorkoor helgeed, gartaa buu zebseg bariza, socialiis xilenyydei xamagaalxaar xezee byxende belen baina.

Egeel iime deerehee spoortiin oboroonno viidyyd delgerenxei gebel: otliiçnoor buudaxa, mori unaad, velosipeedeer ba motociikleer jabaxa, tyrgөөr gyixe ba hamaraxa, sanaar jabaxa şadabarinuud.

Ulaan Aarmida fiziiçeske beledxeltei xynyyd jirene. Manai sportiivna organizaacanuud xadaa dopriziivnig byxeniiji GTO-goi znaçkiist bolgoxo zorilgiiji urdaa tabina. Ene xadaa zaluuşuudai dunda xaluunaar demzegdene. Ivaanovo goorodoi, Staalinska raioonoi 200 dopriziivnigyyd xadaa ijyyliiin 2-oi yder uhanai spoortnuudai talaar, GTO-goi noormonuudiiji organizoovannoor ygehen baina.

Fiziiçeske beledxeltei, byxii talaaraa treniroovkiin hurguuliiiji garhan bojeecyyd bolbol şin zorigoi, erelxeg gabijaagai gaixamşag zişeenyydiiji xaruulna. Ene xadaa Xasaan nuurai raioondoxi tulaldaanai ydernyydte ilangajaa todoor xaragdaa hen.

SSSR-te buudalgiin spoort myn ynder xygzeltetei. Soveed strelooguud bolbol delxei deere tyryyşiin huuri ezelne. Tedener bolbol delxein 200 erxim komaandanuudai xabaadalsalgataigaar bolhon zaooçno sorevnovaaninuudta, eneenee yşөө daxin xaruulhan baina. Ede sorevnovaaninuudta SSSR-hee 11 komaandnuud xabaadalsaa. 11 komaandnuudai 8-iinь ilagşadai arbanda toologdoo. Ulasxoorondiin sorevnovaaninuudta tyryyşiin huurinuudiiji soveed komaandanuud ezelee. Libkneextiin neremzete, Moskoovsko pedagogiiçeska instityydei strelooguud xadaa ulasxoorondiin zaooçno sorevnovaanida xabaadalsaza, 2000 oçkoonuud tudagdaza bolxoor baihanhaa 1988 oçkoo buudaa. Osoaviaxiimai Centraalьna klyybei komaanda xadaa 2000 oçkoonuudhaa 1992 oçkoo buudaza, delxein şine rekoord baiguulba.

Ene zilde, soveedei konьkiigaar gyigşedei xaruulhan rezylьtaaduud xadaa Jevroopiin çempioonuudai rezylьtaaduudhaa hain baina.

Manaida tyriizm ba alьpiniizm bolbol yrgenөөr delgerze baina. Soveed alьpiniistnuud xadaa SSSR-ei byxii ynder xada uulanuudaar jabaa. 1937 ondo 12 soveed alьpiniistnuud bolbol 7000 meetrhee ynder xadanuudta garaa hen. Gansa 1938 ondo ynder xadanuudaar jabalgada 20 miangahaa deeşe xynyyd xabaadalsaba. Yngeregşe zilde, Kavkaazai uulanuudta, Altain, Tianь-Şaaniiin xadanuudta 43 laagerьnuud xydelmerilhen ba edeende 14 miangan xynyyd xabaadalsaza, alьpiniizmiin iskyysstviiji şudalhan baina.

Soveed praviitelьstvo bolbol spoortiin gabijaata maasterai nere zergiiji baiguulhan baina. Zuugaad şaxuu xynyydte iime nerezerge olgogdonxoi. Olon sportsmeenyyd bolbol өөhediingөө aldar gabijaata amzaltanuudai tylөө Soveed Sojuuzai oordenuudaar şagnagdahan baina.

Manai oronoi gooroduudta, sojuuzna ba avtonoomno respyyblikenyydei stoliicanuudta zil byri sportsmeenyydei ton jixenyyd torzeestvenne paraaduud yngergegdene.

SSSR-ei stoliicade—Moskvaada, Ulaan plooşçadь deere, zil byri byxesojuuzna fizkylьtyyrne paraad yngergegdedeg baina.

SSR Sojuuzai Aradai Komissaarnarai Soveed bolbol ijyyliiin 18-iiji fizkylьtyyrnigei byxesojuuzna tradicioonno ydeгөөr togtoohon baina. Ijyyliiin 18—soveed fizkylьtyyrnigyydei ilaltanuud ba amzaltanuudiiji bygedearadai xaralga, soveed zaluuşuudai mobilizacioonno belen baihiiji şalgalgiin yder myn. Ene zilde, ijyyliiin 18-da Ulaan plooşçadь deere axadyygiin arban negen respyyblikenyydei fizkylьtyyrnigyyd garba. Tedener bolbol araduudai aguujixe voozdь—fizkylьtyynigyydei erxim xani nyxer Staaliniiji amarşalan, xyxiyytei zargaltai soveed zaluuşuudai bajartai haixan duunuudiiji duulan, omogoor alxalan garaa.

A. Riif.

Sçetovoodstvodo—şuxala anxaral

Kolxoozuudai yçood—otçootnostiin xeregiiji hainaar tabilga bolbol kolxoozoi azaliiji zybeer, bolьşeviig johoor organizovaalgada baga bişe udxaşanartai baina. Gebeşji, Xoriiin aimagai gazartariaalangai tahag bolbol ene xeregte şuxala anxaralaa tabidaggyi baina. Aimagainь kolxoozuudta sçetovoodstviin xeregiiji hain geze jaabaş xelexeer bişe. Mynee, kolxoozuudtanь orşo-garşiin 1939 onoi smeete ba kolxoozoinь ene zilei yiledberiiin plaaniiji sag soonь AZO-goi bataldaggyi deerehee mynee xyrter xysed batalagdaagyi baina.

Ulaan Partizaanai somonoi, Kaarl Maarksai neremzete kolxooz bolbol ajaar apreeliiin 6-da kolxoozoigoo orşo garşiin smeetiiji ba yiledberiiin plaaniiji bataluulxajaa AZO-do ygehen baigaa. Tereenhee xolşo nileexenşji sag yngeree. Teed, tereniiji AZO bolbol mynee boltor batalaagyi baina.

Gadna „Dryyzbe", Şmiidtiin neremzete kolxoozuudta yçood-otçootnostiiin xereg myn le hula. Kolxoozniguudainь xehen azal xeden haraar temdeglegdeegyi baina. Myn, eneenhee deere bişe baidalnuud „Internacionaal", „Kraasna Partizaan", Leeninei neremzete kolxoozuudta yzegdene.

Kolxoozuudai sçetovoodstviin xeregte iime boloşogyi, xaişa xereg xandalga xendeş xereggyi. Ene xeregiiji erid haizaruulxa xeregtei. Terenei tylee aimagai xytelberilxii oorganuud serьjooznoor orolsoxo johotoi. Myn, BMASSR-ei Narkomzeemşji ene baidalai xazuu taлada baixa johogyi.

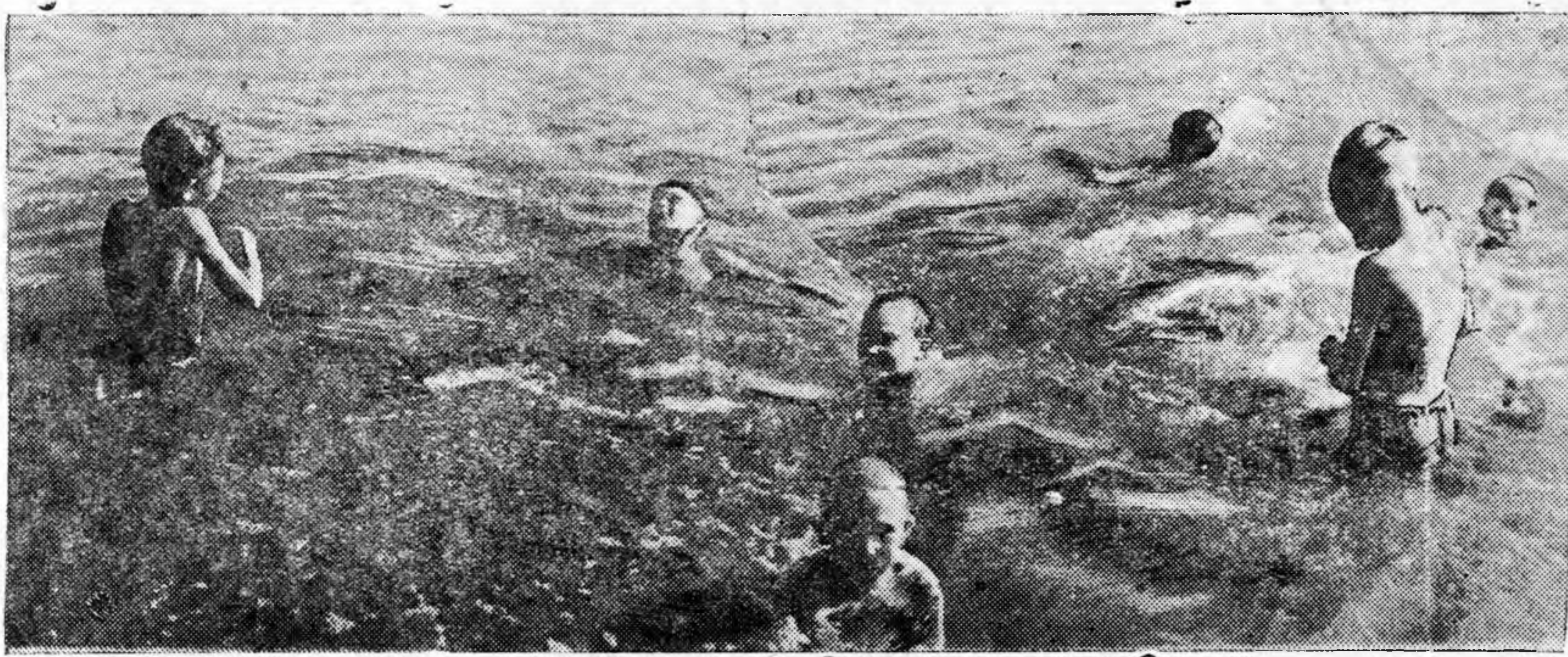
DAM. ZAM.

Partiina zergenyydei urgalta

Moskvaagai raioonuudai partiina organizaacanuud bolbol eehediingee zergenyydiiji, stoliiciin erxim xynyydeer dyyrgene. Bolьşeviig paartida eeriingee preedannostiiiji xereg deeree xaruulhan tyryy xydelmerişed, soveed intelligeentnyyd, paartida orono.

Leeningraadska raioonoi partiina organizaaca xadaa 1939 onoi tyryyşiin xaxadta xynyydiiji kandidaaduudta ba paartiiin çleengyydte abhan baina. Leeningraadska raikoomoor, paartiiin kandidaaduudta soveed sojuuzai Geroi Grizodyybova, legendaarna naçdiiv Çapaajevai Klaavdi basagan, Aviaxiimai neremzete zavoodoi staxaanovec strogaalьşçik ordenonoosec Vlaasov ba busad abtaba.

Sokoolniçeska raioonoi partiina organizaaca bolbol xaxad zilei torşo soo, kandidaaduudta ba paartiiin çleengyydte mianga garan xynyydiiji abhan baina.

Ijyyliiin xaluun naran şarana. Goorodoi xynzonuud xadaa uhanda şungaza heriyysedeg bainad.
ZURAG DEERE: Yde myrende yxibyyd şungaza baina. (Peesterovoi foto).

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

● Нью-Иоркадахи уласхоорондын выставкэдэ советскэ тамахинай фабрикын папиросууд ехэ эрэлтэтэйгээр хэрэглэгдэнэ. Һаяхан Ленинградһаа советскэ павильоной киоскнуудай худалдахын тула, папиросой гурбадахи ехэхэн парти Нью-Иорк эльгээгдэһэн байна.

● Энэ жэлдэ Московско областьда 205 колхозно кинотеатрнууд нээгдэбэ. Энэ жэлэй табан һара соо областиин колхозно кинотеатрнуудта 800 мянган хvнһөө дээшэ ороһон байна.

● СССР-эй Наукануудай Академиин археологиин институдэй экспедици болбол Черниговско областиин, Северскэ районой, Новгородой территори дээрэ первобытно хvнэй байра олобо. Мvн сахюурта зэбсэгvvд, мамонтын яһанай 11 останканууд олдоо.

● КП(б)У-эй Житомирскэ областиин бvхы райкомууд июлиин 5-һаа колхозно агитаторнуудай арбан хоногой курс vнгэргэһэн байна. Тус курсые 1300 коммунистнууд, комсомольцууд ба партийна бэшэнvvд дvvргээ.

● Горьковско областиин партийна организацинууд энэ жэлэй табан һара соо ВКП(б)-эйн членэй кандидадуудта 10 мянга шахуу хvнvvдые, ВКП(б)-эйн члендэ 5 мянга гаран хvнvvдые абаһан байна. Энэ vедэ 267 шэнэ эхин организацинууд бии бологогдобо.

● Роменскэ нефтеносно райондо (УССР) № 12 скважина эксплоатацида vгтэбэ. Богонихон болзор соо хэдэн арбаад тонн нефти абтаһан байна.

● Крымскэ парторганизаци болбол һvvлэй 4 һара соо 5172 хvнvvдые партиин члендэ абаһан байна. Эдээнэйнь 1547 хvнvvд апрель һарада хvдөө организацинуудаар абтаа.

● Амурстальстройн (Комсомольско-на-Амуре) металлургическа завод дээрэ литейнэ цехын барилга эхилээ. Цех болбол Комсомольскын ба Дальне Востогой заводуудые шэрэмээр, буладаар, зэдээр хангаха байна.

● Буинскэ (Чуваши), сланцево руднигэй барилга дvvрэжэ байна. Тvрvvшынь опытнэ шахт энэ жэлэй август соо табигдаха. Жэл соо 150 мянган тонн сланце гаргаха хvсэтэй.

● Орджоникидзе (Северна Осети) городто энэ жэлэй сентябриин 1-дэ медицинскэ институт нээгдэхэнь.

● Москвагай магистральнуудаар 160 шахуу километрэй троллейбуснэ лининvvд хэгдэбэ. 519 машинанууд курсировална. Тэдэнэй 10-нь хоёрэтажна. Энэ жэлэй һvvлдэ vшөө 175 машинанууд абтаха байна.

Виноградай ехэ ургаса

„Виноградство ба виноделие" павильоной участок дээрэ 340 куст эрхим сортын виноград ургажа байна. Кустнуудынь vрижэжэ байна. Крымскэ АССР-эй бvхэсоюзна исследовательскэ архиин станцын промышленностьһоо vрижэдэг виноградай 56 кустнvvд асарагдаа. Тэрэнэй дунда шампанска сорт „Пинофра", мускадууд ба бэшэд бии. Куйбышевскэ ба Московско областьнуудһаа асараһан виноградна кустнvvд vрижэнэ.

Бvхэсоюзна хvдөө ажахын выставкэдэ

Главвыставкомой комиссаар павильонуудай хахадһаань ехэнхи абтанхай. „Армени" павильон ехэ һонин байна. Энээнэй нэгэ залдань vндэр хадануудые, бэлшээри, сад, Севанска нуурые харуулһан, Сарьянай угаа ехэ панно табигданхай. Армениин ковер нэхэгшэд хадаа шадабаритайгаар нэхэгдэһэн, нvхэд Сталин, Молотов ба Микоянай портредуудые павильондо асараһан байна. Гоёор ба тодоор нэхэһэн ковер дээрэ „Парижска Коммуна" гэжэ миллионер колхозой экспонадууданъ: янтарна виноград, натуральна архи, персигvvд ба Армениин бэшэд гайхамшаг плодууд табигданхай. Колхозой виноградныгуудай ургасань дунда жэшээгээр гектарһаа 125 центнер эрхим һайн мэс абтадаг. Нvгөө залдань, тала газарта угаа ехэ сад ургуулһан, № 3 совхозой экспонадууд ехэ һонирхуулна. Павильон болбол армянска хонишодой, торго нэхэгшэдэй, тамахинай ажалые эрхилэгшэдэй амжалтануудтай танилсуулха байна.

„Агролесомелиораци" павильоной гэрэлтэй ба уужам дvрбэн залнуудаар Советскэ Союздахи ой модо хамагаалалгын полосануудай ургалтые тодоор харуулһан, экспонадуvд ба художественно паннонууд табигданхай. Россидо революциин урда тээ, ой модо хамагаалалгын полосануудай площадь 11 мянган гектарһаа дээшэ гардаггvй байгаа. Мvнөө 300 мянган жэ-гектар шахуу болоно.

Оборонно хvдэлмэриие vндэр хэмжээдэ табиха

ВКП(б)-эйн XVIII съездһээ хойшо, Осоавиахимэй олонхи эхин организацинууд хадаа хvдэлмэридөө ехэхэн хубилалтануудые гаргаһан байна.

Гэбэшье, зарим Осоавиахимэй эхин организацинууд партиин XVIII съездээр табигдаһан зорилго хангалтагvйгөөр дvvргэнэ.

Жэшээлхэдэ, Хориин аймагай Дээдэ-Хэжэнгын сомоной „Манай ажал" колхозой дэргэдэхи осоавиахимэй эхин организаци (Тvрvvлэгшэнь нvх. Бадуева) 1938-39 онуудай торшо соо мvртэй хvдэлмэри хээгvй. Тус организацын хvдэлмэриие һайжаруулхын тула, комсомольско эхин организаци хэдэн дахин хэлсэһэн болбошье, мvнөө vдэр хvртэр ямаршье результат гарганагvй.

Колхозник.

Выставкын хроника

Главвыставком болбол Бvхэсоюзна хvдөө ажахын выставкын павильонуудай генеральна харалгые июлиин 20-до хэхэ гэжэ тогтообо. Энэ vдэрэнь досоохи ба газаахи талануудайнь архитектурна, художественно оформлениин, участогуудайнь ногоорууллгын бvхы хvдэлмэринvvд дvvрэһэн байха ёһотой.

Һала урадхуулгы... хvдэлмэриие уда... руулна

Селенгын леспромхоз (...
ректор Ермылов) хадаа ...
жэлэй һалаурадхуулгые ...
зорноор удааруулжа бай...
Июнь һарынгаа планиие а...
гэжэ 10 проц. дvvргэбэ.

Гээгдэлэйнь шалтагаан ...
гэхэдэ, тус леспромхозой ...
ректор нvх. Ермыловой ...
лаа зvбөөр организовал...
шадаагvй дээрэһэнь бол...
Хvдэлмэришэдөөр тон ду...
маг. Планайнь ёһоор 1240 ...
дэлмэришэд сугларха ёһо...
аад, мvнөө хамта 335 хvн ...
дэлмэрилэжэ байна.

Энээн дээрэһээ харахада, н...
Ермылов хадаа районгууд...
хvдэлмэришэдөө хvсэд аб...
шадаагvйнь, хайшахэрэг...
хандаһань эли болно. Се...
гын аймагһаа 640 хvн е...
байһан аад, мvнөө орой...
85 хvн хvдэлмэрилэнэ. Зэ...
районһоо 600 хvн ерэхэ ...
250 хvн байна. Тэрээнһээ ...
на, хvдэлмэришэдэйнь ду...
агитационна-масоова хvдэл...
ри тон һулаар ябуулагда...
Социалистическэ соревно...
ни хадаа Оронгын модо ур...
халгын участокто (про...
Левенцев), илангаяа муу...
организовалагдаһан ба...
Ажалайнь дисциплинэ ...
һула, хvдэлмэриһөө таһал...
ха ба гээгдэхэ ушарнууд vс...
бэшэ vзэгдэдэг.

Эдэ бvхы дутуу дунда зv...
нvvдээ дары vгы хэжэ, хv...
мэрөө саг соонь дvvргэ...
ба ороноо эрхим шанар...
модоор хангалга-бvхы мо...
бэлэдхэгшэдэй хvндэтэ зор...
гонь мvн.

Ц. ДАМ...

Şuxala udxaşanartai xereg

Xoriiin aimagai, Kaarl Maa...
sai neremzete kolxooz bol...
ene zilde 12 ceentner 52 ki...
graamma toho gyrende tuşaa...
johotoi aad, mynee 2,39 cee...
ner tuşaagaad baina. Ene jyy...
hee boloob gexede, kolxoozoi...
malazalai feermiin (feermi...
daagşa nyxer D. Cerenei) ha...
lişad bolbol hy haalgiin tala...
ynder pokazaatelьnuudiiji tu...
xiin tula temesenegyi ba ynie...
dee tug...lnuudtanь xyxyyine.

Kolxoozoinь pravleeni bo...
bol yngeregşe zilnyydte ynie...
dyydei olooroo hubairahan ...
badalnuud tuşaa zoxixo vii...
duudiiji xeegyi baina. Myn ...
ene zilei oroonoi kampaani...
ton muugaar jabuulza bai...
Pravleeninь gyrende hain ...
nartai tohiiji sag soonь tuşaa...
ga bolbol şuxala udxaşanar...
xereg geze yşee oilgoogyi b...
na.

Dam-Zam.

SSSR-ei ŞINENYYD GOORODUUD

Statьjaa bolbol oronoi ton xuuşanai geografuudai negen, geograafiiin populiaarna yçeebnigei aavtor nyxer G.I. Ivanoovoor bişegdehen baina.

Oktiaabrьska socialiis revoliyyciin hyyleer, manai oronoi geograafida bolhon xubilaltanuud ugaa jixe baina. Aradzonoi Byxesojuuzna bişelgiin itooguud tuxai SSSR-ei Gyrenei Plaanova Komissaar toliiloghohon ciifrenyyd xadaa eneeniiji ton todorxoigoor barimtalana. SSSR-ei aradzon bolbol 170,5 millioon xyn boloo. 1926 onoi bişelgiin yjehee xoişo, 13 zilei torşo soo, aradzonoi toonь 23,5 millioon şaxuu xyneer olon boloo. 1920 onhoo 1939 on xyter, manai oronoi aradzon bolbol 36 millioon xyneer urgaa. Ene urgalta xadaa Poolьşiin byxii aradzonhoo jixe bolno.

1914 ondo Rossiido, 50 miangahaa deeşe aradzonuudtai—71 gooroduud, 1926 ondo—85 gooroduud baihan aad, 1939 ondo 174 iime gooroduud bii bolhon baigaa.

SSSR-te Soveed zasagai zilnyydte, 360 şinenyyd gooroduud urgaa. Tedenerei oloniinь bagaxanuud dereevninyyd gy, ali xyyternyydhee bii boloo. Nooginskiin urda zygtenь elektrometallurgiiçeska zavoodoi baiguulagdahanainь hyyleer, 7 kilomeetr uta bolon urgahan Elektrostaalь xadaa ede gooroduudta xabaadana, enenei hyyleerenь, xydelmerişed ba slyyzaşçinerte gernyyd barigdahan baina. 1928 ondo zavoodonь yrgedxegdeze, terenei şadaranь bii bolhon poseleeni xadaa xydelmerişedei posioologuudai kategooorido oruulagdahan baina. 1939 ondo tus posioolog bolbol zergeleze baigaa dereevniiyydiişji eeriingee territoorido oruulan goorod bolon urgaa. Goorodoi territoori deerenь, elektrometallurgiiçeska zavoodhoo gadna, yşee busad promiişlenno 10 predprijaatinuud bii. Tus goorod elektrificiirovelegdee. tendenь, vodoprovood ba kanalizaaca bii. Ende, 1932 ondo, xojor dunda ba nege exin hurguulinuud, xojor poliklinikenyyd, bolьnica, 25 magaziinuud baigaa.

Mynee, bagaxanuud poseleeninyydei huuridanь bii bolhon 100 şaxuu şinenyyd gooroduud toologdono. Tende, urdanşji kystaarьna masterskoinuud ba bagaxanuud faabrikanuudai baihan, dereevninyyd ba seloonuudhaa bii bolhon gooroduud xadaa ylemze olontooto gryyppe bolno. Tiin zişeenь, Moskvaa şadar urgan bodhon goorod Dzerziinogoorskdo, 6,5 miangan xydelmerişedtei trikotaazna jixe faabrika, xleebo-zavood, trikotaazna-texniiçeske hurguuli, niite erdemei 4 hurguulinuud, faabrika—kyyxni gexe meted bii.

Manaida, 200 şaxuu iimenyyd şinenyyd gooroduud toologdono.

* * *

RSFSR-ei tyyndre ba lesotyyndriin zoonodonь, revoliyyciin hyyleer, 5 gooroduud; Monçegoorsk, Kiirovsk, Narьjaan-Maar, Salexaard ba Igaarka urgaa. Ede gooroduud bolbol tiişenь socialiis indyystri ba kylьtyyriin nebteren orodog zamuud deere bainad.

1937 ondo, Monçegoorskdo, lesotyyndre ba Monçee nuurai erjedenь saama geze gansal bagaxan ger baihan aad, mynee Monçegoorskdo 30 mianganhaa ylyy azahuugşad baina. Monç tyyndriin xadanuudainь bajaliguudhaa rydaanuud abtana.

Aguujixe Oktiaabrьska socialiis revoliyyciin hyyleerenь, Lesotyyndriin polosaagai urda zygtenь, şilbyyhete oi modonoi zoonodo 34 gooroduud: Volxovstroi, Kondopooga, Moolotovsk, Sookol, Kydemkaar, Krasnokaamsk, Taigaa, Taişeed, Tommood, Magadaan ba busad bii boloo. Ede bygede xadaa tymerzamai gy, ali uhan xargiinuud deere bainad. Ede gooroduud bolbol niutaguuddaxi priroodno bajaliguudiiji socialiis johoor xereglehenei baaza deere urgaa.

Zişeenь ene zoonodo baihan, kondopooga goorod xadaa Kareelьske Avtonoomno SSR-ei glaavna promiişlenno ceentr myn. Ende, Kiirovei neremzete, colliyloizno-saarhanai kombinaad, 22 miangan kilovaatt xysetei GES, mexaniziirovenne kirpiiçne zavood bii, metallurgiiçeska kombinaad baiguulagdaza baina.

RSFSR-ei baruun xubinь, myn Beloryysske SSR ba Ukraiinska SSR-ei baruun xoito xubinь xolimol ba nabşatai oi modotoi zoonodo bainad.

Ende, xynde promiişlennostiiin xygzexeteinь xamta, 22 şinenyyd gooroduud bii boloo. Beloryysske SSR-te—Veetke, Kalinkooviçi, Kostiykooviçi, Driissa, Kriçeev, Oosipoviçi geze gooroduud baiguulagdaa. Ukraiinska SSR-ei baruun xoito zygtenь,—Maliin, Korostiişev, Şaastka, Faastov gooroduud bii boloo. Moskoovsko ooblastьdo ilangajaa olon gooroduud urgaa, tedenereinь dunda: Voskreseensk, Metiişçi, Narofomiinsk, Kaganooviç ba busad bii.

RSFSR-ei promiişlenno ceentrtenь şine, egeel tomo goorodonь — Tyylьske ooblastiiin, Staalinogoorsk bolno: ene xadaa xyren nyyrhete şaaxtanuudai dergedenь 1931 ondo exi tabigdahan, eneergetike ba xiimiiin goorod myn; mynee, tende 76 miangan azahuugşad bii.

Ivaanovska ba Goorьkovsko ooblastьnuudta, Çyvaaşska ba Tataarka ASSR-nyyd te, Voolgodo, Daalьna Vostoogto yseen bişe gooroduud urgaa. 1932 ondo exi tabigdahan, Amuurdaxi-Komsomoolьsk. Goorod xadaa aradzonoigoo toogoor SSSR-ei olon xuuşanai gooroduudai urdanь oroo.

USSR-te, RSFSR-ei xaraxyrihete polosaada, Kazaaxska SSR-te, Baruun ba Zyyn Sibiirьte, revoliyyciin hyyleer, promiişlennostiiin ali byxii halbarinuudai socialiis johoor xygzexeteinь xamta, 142 şinenyyd gooroduud baiguulagdaa. Tedenerei 92-iinь Ukraiinska SSR-te xyrtene.

Tedenerei ylemze jixenyydenь Voroşiilovsk (55 şaxuu miangan zontoi), Gorloovka (108 mianga), Dneprodzerziinsk (147 mianga), Konstantiinovka (95 mianga), Makeejevke, Ordzonikiidze, Sergoo ba busad baina. Makeejevske metallurgiiçeska zavood bolbol Poolьşiin byxii zavooduudaar xailuulagdadaghaa xojor daxin jixe şirem xailuuldag baihan ene faakt xadaaşji, şinenyyd gooroduudai udxaşanarainь tuxai xelene.

Ene yjede, gansal Staalinska ooblastьdo—27, Voroşiilovgraadska ooblastьdo—18 gooroduud urgaa. Ene xadaa, negedexieer, USSR-te, ilangajaa Donbaassta, promiişlennostiiin xysentyges urgaltaar ba, xojordoxioor, cariizmiin yjede, gadaadiin gyrenyydei kapitaliistnuud bolbol Donbaassta ezen bolood baihaaranь tailbarilagdana.

Socialiis revoliyyciin ila... nainь hyyleer baiguulagdah... Kazaaxska SSR-te, Kirgiizs... SSR-te, Kalmiicka ASSR-... olontooto kolxoozno posioo... guud ba maşiina-traakto... staancanuud baiguulagdaa, b... jaliguudtai zarim niutaguudta... promiişlenno gooroduud... bii boloo. Tedenerhee, by... SSSR-ei aradai azaxiidanь ila... gajaa şuxala gooroduudanь... Karagandaa (nyyrhenei tom... nuud şaaxtanuudtai), Balxa... (Zede ugaa jixe „Kombinaa... tai—xojuulan Kazaaxska SS... te), Karaa Bodaaz Goldo ... miiçeske kombinaadtai (Tyr... meenske SSR-te).

Gaixamşag xyseteigeer urg... za baigaa Magnitogoorsk ... Staalinsk—geze şinenyyd goo... roduud xadaa ilangajaa jixe u... xaşanartai bainad. 1931 ba 193... onuudta exi tabigdahan, e... xojor gooroduud bolbol zuu... tabi-zuun tabi şaxuu miangaa... aradzontoi tomonuud goo... duud boloo.

SSSR-te baiguulagdaha... olontooto şinenyyd gooroduu... bolbol orondo aradai azaxiin b... kylьtyyriin xygzeltede ug... jixe udxaşanartai baina. Ted... ner xadaa dereevnide sociali... kylьtyyriiji asarana. Tedene... bolbol socialiis baiguulalti... uragşaa debzelgiin, socialiizm... haa kommunizmda şilze... oro... giin baaziiji yrgedxene.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Телефоны: редактора — 3-44, отв. секретаря 2-23, Сельхозотдел — 7-55, Промотдел — 5-07.

БМАССР-эй НКВД-эй типографи. Уполглавлит № 1106